

SCI-CONF.COM.UA

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF MODERN SOCIETY

**ABSTRACTS OF VI INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
FEBRUARY 5-7, 2020**

**LIVERPOOL
2020**

SCIENTIFIC ACHIEVEMENTS OF MODERN SOCIETY

Abstracts of VI International Scientific and Practical Conference
Liverpool, United Kingdom
5-7 February 2020

**Liverpool, United Kingdom
2020**

UDC 001.1

BBK 83

The 6th International scientific and practical conference “Scientific achievements of modern society” (February 5-7, 2020) Cognum Publishing House, Liverpool, United Kingdom. 2020. 1418 p.

ISBN 978-92-9472-193-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific achievements of modern society. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2020. Pp. 21-27. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

prof. Jan Kuchar, CSc.

doc. PhDr. David Novotny, Ph.D.

doc. PhDr. Zdenek Salac, Ph.D.

prof. Ing. Karel Marsalek, M.A., Ph.D.

prof. Ing. Jiri Smolik, M.A., Ph.D.

prof. Karel Hajek, CSc.

prof. Alena Svarcova, CSc.

prof. Marek Jerabek, CSc.

prof. Vaclav Grygar, CSc.

prof. Vaclav Helus, CSc.

prof. Vera Winterova, CSc.

prof. Jiri Cisar, CSc.

prof. Zuzana Syllova, CSc.

prof. Pavel Suchanek, CSc.

prof. Katarzyna Hofmannova, CSc.

prof. Alena Sanderova, CSc.

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: liverpool@sci-conf.com.ua

homepage: <http://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Cognum Publishing House ®

©2020 Authors of the articles

105.	ЗАМОРСЬКА І. Л., ЗАМОРСЬКИЙ В. В. РОЗРОБЛЕННЯ ДЕСЕРТНИХ ЗАМОРОЖЕНИХ ПРОДУКТІВ НА ОСНОВІ ПЮРЕ СУНИЧНОГО З ЦУКРОМ.	668
106.	ЗУБКО В. С. ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ МОБІЛЬНОСТІ.	674
107.	ІВАНОВА В. В. ПОДІБНІ І ВІДМІННІ ОЗНАКИ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ У СПОЛУЧЕНОМУ КОРОЛІВСТВІ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА ПІВНІЧНОЇ ІРЛАНДІЇ.	684
108.	ІВАНЕНКО А. УПРАВЛІНСЬКО-РОЗПОРЯДЧА ПРАКТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ МІСЦЕВИХ СУДОВИХ УСТАНОВ В РАЙХСКОМІСАРІАТІ «УКРАЇНА» (1941 – 1944 РР.).	687
109.	ІГНАТИШИН В. В., ВЕРБИЦЬКИЙ С. Т., ІГНАТИШИН М. Б., ІГНАТИШИН А. В., ІЖАК Т. Й. ВАРІАЦІЇ ПАРАМЕТРІВ МАГНІТНОГО ПОЛЯ ЗЕМЛІ ТА ГЕОДИНАМІЧНИЙ СТАН ЗАКАРПАТСЬКОГО ВНУТРІШНЬОГО ПРОГИНУ.	695
110.	КАРИМОВ Э. Я., МАМАРУЗИЕВ АБДУКАЮМ, АХМЕДЖАНОВ А. Н. ИЗУЧЕНИЕ НЕКОТОРЫХ ХОЗЯЙСТВЕННО-ЦЕННЫХ ПРИЗНАКОВ У НОВЫХ ЛИНИЙ ХЛОПЧАТНИКА ВИДА <i>G.HIRSUTUM L.</i>	706
111.	КАЛЛИБЕКОВА Г. П. СТИЛИСТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ПОРТРЕТНЫЙ ОЧЕРКА.	714
112.	КАЛДАЯКОВА А. А. ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПЕСЕННОГО ЖАНРА В МУЗЫКАЛЬНОЙ КУЛЬТУРЕ СОВРЕМЕННОГО КАЗАХСТАНА.	717
113.	КАШУБА О. М., КРАВЧУК Т. О., НАВОЛЬСЬКА Г. І. СПЕЦИФІКА НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.	726
114.	КВАСНИЦЬКА Р. С., АНТОНЮК О. В. ДЕТЕРМІНАНТИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНОГО РИЗИКУ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ.	733
115.	КУЛИЕВА СЕВИНДЖ НИМАН КЫЗЫ. МЕНТАЛИТЕТ И МЕНТАЛЬНОСТЬ (ПОЛИТИЧЕСКИЙ ПОДХОД).	739
116.	КУЛТКА Е. Ф., ХАЙРУЛЛІНА В. Р. НЕІНВАЗІЙНА ДІАГНОСТИКА АДАПТАЦІЙНИХ РЕЗЕРВІВ ОРГАНІЗМУ.	744
117.	КУЛКОВА О. О., БОБРУСЬ А. Б., ЧУМАКОВА А. В., ДАВІДЕНКО В. Л. НАШ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ КОМБІНОВАНОЇ ІМУНОТЕРАПІЇ У ДІТЕЙ, ХВОРИХ НА СЕКРЕТОРНИЙ СЕРЕДНІЙ ОТИТ, ІНФІКОВАНИХ ВІРУСОМ ЕПШТЕЙН-БАРРА.	749
118.	КУРОЧКА В. В., ВИНОГРАДОВА Л. О. КОМПЛЕКСНИЙ АЛГОРИТМ ЛІКУВАННЯ ДОБРОЯКІСНОЇ ПАТОЛОГІЇ МАТКИ У ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ.	759

УДК: 373. 31(430)

**СПЕЦИФІКА НАВЧАННЯ ЛЕКСИКИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ
СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

Кашуба Олександра Михайлівна

к. пед. н., доцент

Кравчук Тетяна Олександрівна

к. філ. н., доцент

Навольська Галина Іванівна

к. пед. н., доцент

Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна

Анотація. У статті розглянуто особливості методики навчання лексики іноземної мови для студентів немовних спеціальностей у вищих навчальних закладах, а саме обґрунтовано проблему розуміння ними смислової сторони засвоєваних лексичних одиниць іноземної мови.

Ключові слова: іноземна мова, переклад, метод, мислення, освіта.

Вступ. У вітчизняних методиках, як правило, відсутнє психологічне обґрунтування методики навчання лексики іноземної мови для студентів немовних спеціальностей. У результаті не лише студенти, але й ті, хто вивчав іноземну мову, з великими труднощами засвоюють іноземні слова і погано володіють ними на практиці. Студенти завжди забувають вивчені слова і дуже часто можна зустріти основну помилку – неправильне вживання слів під час називання чи позначення предмета або висловлення думки.

Аналіз останніх досліджень. Відлуння особливостей методики викладання у вищих навчальних закладах можна зустріти в працях вітчизняних та зарубіжних педагогів: Ван А.М., Вейн А.М., Кузнєцова О.О., Леонт'єв А.А., Мальковський Г.Ю., Мурзін Л.Ю. та інших. Але, на наш погляд, для кращого розуміння особливостей методики зазначеної теми, слід звернути увагу на те, що оволодіння лексиною – основне завдання методики викладання іноземних мов у вищому навчальному закладі.

Мета статті - віднайти оптимальні підходи та обґрунтування методики викладання іноземної мови для студентів немовних спеціальностей. Такий аналіз допоможе краще зрозуміти методи та прийоми викладання мови та застереже викладача від помилок у роботі.

Результати дослідження. Інтерес до теми обумовлений тим, що увага до тексту іноземною мовою знижується після того, як студент прочитав його двічі і невпевнено переклав, тому, на жаль, він вільний від поняття глибини та вдосконалення знань. Ми маємо йому порадити, що прочитати текст роману – це одне, а прочитати навчальний текст – це інше. Дволінгвістичного засвоєння як об'єкта спостереження за мовними формами і як джерело розширення комунікативних знань. Це передбачає свідому спрямованість уваги студента на збагачення його мови. Об'єктом інтерпретації може бути текст, який розглядається як взірць для відтворення, тобто з точки зору використання мовленнєвих засобів для певного комунікативного наміру.

Співвідношення між поняттями, вираженими словами двох різних мов, виявляється досить складним. Адже слова і словосполучення є лише елементами думки. Думка має форму судження, яке виражається засобами мови у вигляді речень. І якщо слова в різних мовах виражають різні поняття, то і словосполучення можуть виражати різні поняття. А оскільки судження створюються на основі взаємовідносин, то і думки, виражені двома різними поняттями, не можуть бути ідентичними. Предмет думки може бути однаковий, але його понятійне оформлення різним [1, с. 85].

Текст (речення, слово), який звучить чи вкладені письмово в процесі навчання іноземній мові, є основним видом навчального матеріалу. У системі організації мови, текст є одиницею найвищого стратифікаційного рівня - текстуального, нижче якого стоїть речення.

Студенти, використовуючи аудіо-наочні методи запам'ятовування слів, не до кінця розуміють їх смислову сторону, тобто не оволодівають поняттями, що висловлюють ці слова, адже допускаються словосполучення, не властиві іноземній мові. Тому переклади іноді незрозумілі, беззмістовні. Це означає, що вони не можуть мислити іноземною мовою, і тому поряд з відносно правильною вимовою та знанням граматики студенти не в змозі володіти розмовною системою іноземної мови.

У методичній літературі робота над іншомовним текстом здійснюється переважно з метою збагачення лексичного складу, ідіоматизації мовлення. Вона пов'язана з роботою із словником, перефразуванням, тобто визначенням синонімічних засобів з різноманітним, тлумаченням. Увага спрямована на лексичні одиниці з точки зору ситуації спілкування.

Перекладаючи незнайомий текст, студент перш за все дізнається про значення незнайомих для нього слів, однак найчастіше скаржиться, що всі слова відомі, а переклад зробити не можливо. Це відбувається тому, що без твердих граматичних знань, доведених до автоматизму, повноцінно проникнути в зміст неможливо, однак це не береться в рахунок, принаймі в першому наближенні. Читання, в основному спрямоване на поширення мовної бази студента, повинно мати на меті не тільки вичитування фонетичної і лексико-стилістичної інформації, але також інформації граматичної. Складності у розумінні тексту, які викликані лексичними причинами, вивчені краще, ніж ті, які викликані причинами граматичними, а тому їм слід приділяти більше уваги. Увага, яка супроводжує всі психологічні процеси, звичайно ділиться на два основні види: довільна та мимовільна. Довільна увага, найвищим проявом якої є увага інтелектуальна, передбачає наявність свідомої мети. Вона також має прояв у

критичному аналізі варіантів будь-якого завдання, у відмові від менш ефективних засобів роботи на користь оптимальних. Мимовільна увага, яка здійснюється без якої-небудь постанови в потоці довільної уваги, супроводжує першу автоматично, тому що вона є її стороннім продуктом. Увазі притаманне переключення, яке утворює можливість довільно спрямовувати її на різні сторони об'єкту, а також переключатися з одного виду уваги на інший. Послідовність вивчення різних сторін предмета внутрішньо обумовлена логікою навчального процесу. Переключення є таким своєрідним моментом, що підтримує увагу і створює різноманітність, яку можна досягти зміною діяльності, самих об'єктів, сторін його розгляду [2, с. 29].

Важливим завданням є проблема розуміння студентами смислової сторони засвоєваних ними слів іноземної мови. Від цього розуміння залежить утворення їх свідомості тих понять, які відповідають словам іноземної мови, на основі яких можливе мислення іноземною мовою. Отже, виникає питання про способи семантизації іноземних слів.

Слова рідної та іноземної мов знаходяться одне з одним у складних понятійних чи смислових взаємовідношеннях, у результаті чого і мислення набуває своїх специфічних особливостей. Практичне володіння іноземною мовою передбачає можливість мислення цією мовою. А оскільки мислення – це оперування поняттями, значить під час вивчення іноземної мови студент повинен оволодіти і системою відповідних понять.

Студент вчиться осмислювати нові слова за допомогою звичного йому мислення рідною мовою при перекладі, коли заміна іноземного слова відбувається словом рідної мови. Прихильників такого методу в сучасній методиці достатньо. Оволодіння іноземною лексикою – це перш за все оволодіння системою інших понять. Тому не варто вважати переклад головним у розкритті смислової сторони іноземних слів.

Текст іноземною мовою вивчають з різних сторін залежно від напрямку інтересів. Як єдиний об'єкт він не дозволяє здійснювати довільну увагу на

якусь сторону, виключаючи з поля зору інші сторони, які завдяки цьому стають об'єктом мимовільної уваги.

Асоціативний зв'язок відбувається при перекладному методі між словом іноземної мови і рідної, які об'єднуються з поняттям. Читаючи слово чи фразу іноземною мовою, студент не розуміє його значення поки не замінить її рідною мовою.

Перекладаючи рідною мовою дають лише загальну уяву, з якої можна здогадатися про справжній смисл іноземного слова. Коли іноземне слово має три-чотири значення, це не означає, що в нього немає інших значень, їх можна знайти, якщо виходити із поняття вираженого цим словом. Порівнюючи німецько-українські або німецько-російські словники різних авторів, то можна помітити розкриття одного слова за допомогою різних українських чи російських слів, що визначає багатозначність іноземних слів. Перекладний спосіб здійснюється на основі свідомого застосування вивчених лексичних і граматичних знань [3, с. 211].

Психологічний аналіз слова та його практичного використання в мові показує, що смислова сторона слова визначається не позначеним словом предмета чи його уявленням, а вираженням понятійним словом. Під час називання будь-якого предмета завжди відбувається осмислене включення цього предмета в обсяг того поняття, з яким об'єднується використане слово. Недоліком наочного методу є те, що студентам демонструється конкретний предмет тоді, коли вимагається утворення узагальненого відображення дійсності.

Чим більше іншомовних слів засвоюють студенти, тим більш ефективним виявляються, наприклад, догадка за контекстом та етимологічний аналіз слова, а також і тлумачення понять іноземною мовою. До того ж, окремі слова можна пояснити двома-трьома способами. Коли поняття, вираженні словами двох мов не співпадають, тоді буде раціональніше звертатись до пояснення тих понять, які виражаються словами іноземної мови [4, с. 38].

Сприймаючи іноземне слово і демонструючи предмет, студенти перекладають, замінюючи словом рідної мови, яким звичайно називають предмет. Тобто, безпосередній асоціативний зв'язок іноземного слова з позначеним ним предметом встановлюється дуже рідко, а на практиці має місце природна тенденція до утворення поняття, але студенти підказують це поняття самотійно [5, с. 82].

З навчального процесу ми не можемо виключити кінофільми, діафільми і т. д. Наочність значно впливає на запам'ятовування іноземних слів, а в аспекті розуміння може заплутати.

Часто використовується студентами прийом семантизації – здогадка за контекстом. При цьому розвивається мовне мислення, але переклад рідною мовою може мати вузьке значення, що було віднесене до недоліків такого методу.

Наслідком описаних прийомів є подолання роздрібності спостережень, розвиток генералізуючого аналізу, який допомагає зрозуміти місце окремих складових у структурі цілого. Досягнута доступність тексту обумовлює автоматизацію механізмів читання, швидкість впізнавання мовного матеріалу та розширення його поля. Розуміння змісту тексту успішно здійснюється тоді, коли його мовна сторона не викликає утруднення, які виникають не тільки від ступеня присутності незнайомого матеріалу, але також від ступеня володіння знайомим. Багаторазове читання тексту веде до кращого засвоєння і лексики, і граматики, і тексту в цілому, який сприймається ширше, повніше, запам'ятовується та відтворюється краще.

Підсумовуючи вищесказане можна прийти до висновку, що в практиці викладання іноземної мови для студентів немовних спеціальностей не треба керуватися якимось одним окремим способом, а треба ними комплексно користуватися.

Такий оптимальний підхід до викладання іноземної мови застереже викладача від помилок у роботі, адже один метод буде компенсуватися різними видами

роботи. Завдяки цьому студент розвиває своє мислення іноземною мовою, а також набуває навиків із правильного практичного вживання іноземних слів у практиці мови.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Кашуба О. М. Deutschland. Arbeitsblätter und Folienvorlagen. - Навч.-метод посібник. - Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2007.–96 с
2. Кузнєцова О.О. Методичні засоби семантизації іншомовної лексики в умовах бівілінгвізму у вищих навчальних закладах // Проблеми освіти. Випуск 23. – 2001. – С. 27 -32
3. . Кузнєцова О.О. Основні прийоми розвитку вмінь щодо оперування понятійною системою іноземної мови // Проблеми освіти. Випуск 27. – 2002. – С. 210 – 214
4. Леонтьев А.А. Высказывание как предмет лингвистики, психолінгвистики и теории коммуникации // Синтаксис текста. – М., - 1979. – с. 36 -41
5. Мальковський Г. Ю. Технологія керування увагою під час викладання англійської мови // Проблеми освіти. Випуск 23. – 2001. – С. 79 – 85